

Systemy szkolenia adwokatów w UE

Łotwa

Informacje przedstawione przez: Radę Adwokatów Przysięgłych (Latvijas Zvērinātu advokātu padome)

Kwiecień, 2014 r.

OPIS KRAJOWEGO SYSTEMU SZKOLENIA ADWOKATÓW na Łotwie

1. Dostęp do zawodu

Wykształcenie wyższe / studia uniwersyteckie	TAK
Wymagany dyplom ukończenia studiów prawniczych	TAK
Warunki, które musi spełnić adwokat, aby uzyskać pełne prawo do wykonywania zawodu:	<ul style="list-style-type: none">• Egzamin (organizowany przez izbę adwokacką – Radę Adwokatów Przysięgłych) zgodnie z ustawą o adwokaturze i rozporządzeniem Rady Ministrów nr 227 „Procedura egzaminowania adwokatów przysięgłych”. <p>Osoby posiadające stopień naukowy doktora są zwolnione z egzaminu;</p> <ul style="list-style-type: none">• ukończone co najmniej 25 lat;• potwierdzona nienaganna reputacja;• złożenie wniosku o wpisanie na listę praktykujących adwokatów (po złożeniu egzaminu potwierdzającego kwalifikacje do wykonywania zawodu adwokata).
Alternatywne drogi do zawodu:	TAK <p>Osoba szukająca alternatywnej drogi do wykonywania zawodu adwokata na Łotwie musi:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> mieć udokumentowane co najmniej pięcioletnie doświadczenie w wykonywaniu zawodu prawniczego; następnie osoba ta jest uprawniona do złożenia egzaminu potwierdzającego kwalifikacje do wykonywania zawodu adwokata; lub odbyć co najmniej dwuletnią aplikację jako aplikant (asystent adwokata); następnie osoba ta może złożyć egzamin potwierdzający kwalifikacje do wykonywania zawodu adwokata; lub mieć udokumentowany co najmniej siedmioletni staż pracy na stanowisku sędziego lub posiadać stopień naukowy doktora lub doktora habilitowanego nauk społecznych (prawo) lub mieć doświadczenie w pracy jako członek kadry akademickiej na wydziale prawa w szkole wyższej lub na jakimkolwiek innym stanowisku o specjalizacji prawniczej – wówczas taka osoba nie musi składać egzaminu potwierdzającego kwalifikacje, aby móc wykonywać zawód adwokata.
--	---

2. Szkolenie w trakcie aplikacji

Czy istnieje aplikacja?	TAK (w przypadku kandydatów, którzy wybiorą formułę praktyki nadzorowanej i pracę w charakterze aplikanta adwokackiego)	Podstawa prawna: Art. 14, 34 i część piąta ustawy o adwokaturze Republiki Łotewskiej Tekst w języku łotewskim dostępny pod adresem: http://likumi.lv/doc.php?id=59283 tekst w języku angielskim dostępny tutaj
Obowiązkowa	Tak (tylko w przypadku wyboru określonej drogi (zob. sekcja „Alternatywne drogi do zawodu”)	Ustalony czas trwania: co najmniej 5 lat
Rodzaje struktur odpowiedzialnych za	<ul style="list-style-type: none"> Adwokaci prowadzący prywatną praktykę zawodową i kancelarie prawne (szkolenie) 	

<p>organizowanie szkoleń w trakcie aplikacji</p>	<p>nadzoruje adwokat z pełnym prawem do wykonywania zawodu (adwokat przysięgły); (adwokat ten powinien posiadać co najmniej siedmioletnie doświadczenie zawodowe, nienaganną reputacją itp.));</p> <ul style="list-style-type: none"> • specjalna instytucja ustanowiona przez Radę Adwokatów Przysięgłych (Komisja ds. Przygotowania Zawodowego, Nadzoru Działalności i Egzaminowania Aplikantów Adwokackich).
<p>Forma szkoleń w trakcie aplikacji</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Praktyki pod nadzorem adwokata prowadzącego prywatną praktykę oraz • nadzór prowadzony przez izbę adwokacką oraz • szkolenie z zakresu prawa według określonego programu wspólnego dla wszystkich aplikantów adwokackich oraz • szkolenie w zakresie prawniczych kompetencji zawodowych. <p>Warunki te muszą być spełnione łącznie.</p> <p>Szczególne obowiązki aplikantów (określone w ustawie o adwokaturze i w rozporządzeniach/decyzjach Rady Adwokatów Przysięgłych):</p> <ul style="list-style-type: none"> - na wszystkich latach – uczestnictwo w comiesięcznym szkoleniu (1,5 godziny); - na pierwszym roku – publikacja artykułu/opracowania o tematyce prawniczej, udział w pracach Łotewskiej Rady Adwokatów Przysięgłych; - na drugim roku – prowadzenie określonej liczby spraw karnych, administracyjnych i cywilnych po uzyskaniu zezwolenia od patrona; - po drugim roku – samodzielne prowadzenie określonej liczby spraw karnych, administracyjnych i cywilnych; - podejście do egzaminu po pierwszym, drugim i piątym roku.
<p>Egzamin wstępny / sprawdzenie wiedzy przed rozpoczęciem aplikacji</p>	<p>TAK</p>
<p>Ustalony program nauczania w trakcie aplikacji</p>	<p>TAK</p> <p>Nie opracowano dokładnego programu nauczania w ramach wykładów organizowanych raz w miesiącu przez</p>

	<p>izbę adwokacką. Zazwyczaj dotyczą one zagadnień, które należy przyswoić, aby zdać egzamin na adwokata przysięgłego, chociaż w praktyce tematyka wykładów obejmuje głównie etykę pracy adwokata przysięgłego i pomocy prawnej przyznawanej przez państwo.</p> <p>Aby zostać adwokatem przysięgłym, w trakcie aplikacji kandydaci muszą zdobyć wiedzę (na wykładach lub indywidualnie) z zakresu wszystkich zagadnień objętych egzaminem.</p> <p>Zagadnienia te są określone w rozporządzeniu Rady Ministrów nr 227 „Procedura egzaminowania adwokatów przysięgłych” i doprecyzowane w decyzji Rady Adwokatów Przysięgłych.</p> <p>Tematyka obejmuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prawo konstytucyjne; • teorię prawa; • prawo karne materialne i procesowe; • prawo cywilne materialne i procesowe; • prawo administracyjne materialne i procesowe; • prawo pracy; • prawo spółek; • prawo finansowe i podatkowe; • współpracę międzynarodową w sprawach cywilnych i karnych; • łotewską ustawę o adwokaturze i powiązane akty prawne; • etykę pracy adwokata przysięgłego; • międzynarodowe akty prawne dotyczące wykonywania zawodu adwokata; • prowadzenie rejestrów przez adwokata przysięgłego; • umiejętności w zakresie komunikacji i argumentacji; <p>(wykaz zagadnień w języku łotewskim jest dostępny pod adresem: http://www.advokatura.lv/?open=eksameni&lang=lat).</p>
<p>Szczególne zasady dotyczące szkoleń w zakresie prawa UE i szkoleń językowych:</p>	<p>Szkolenie językowe: NIE</p> <p>Prawo UE: podczas omawiania określonych zagadnień mogą pojawić się odniesienia do prawa UE</p>
<p>Podział aplikacji na różne etapy</p>	<p>TAK</p> <p>W każdym okresie obowiązują odmienne wymagania:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • po 1. roku aplikant adwokacki zdaje pierwszy egzamin. Główne zagadnienia: prawo cywilne materialne i procesowe, prawo administracyjne materialne i procesowe, prawo spółek, prawo pracy; • po 2. roku aplikant adwokacki zdaje drugi egzamin. Główne zagadnienia: prawo karne materialne i procesowe. <p>Aplikant adwokacki może podejść do egzaminu adwokackiego po pięcioletnim stażu pracy pod kierunkiem pracodawcy. Główne zagadnienia egzaminu: tematyka objęta programem nauczania opisana powyżej.</p>
Ocena/egzamin po odbyciu aplikacji	<p>TAK</p> <p>W formie egzaminów pisemnych (aplikanci adwokaccy są zwolnieni z części ustnej egzaminu na adwokata przysięgłego)</p>
3. System doskonalenia zawodowego	
Rozróżnienie między doskonaleniem zawodowym a szkoleniem z zakresu specjalizacji	NIE
Obowiązek doskonalenia zawodowego	<p>TAK</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wymogi w zakresie obowiązkowego szkolenia określone w regulaminie wewnętrznym izby adwokackiej (obecny system ma zastosowanie od dnia 1 stycznia 2013 r.) <p>Wszyscy adwokaci przysięgli muszą brać udział w kursach doskonalenia zawodowego. A konkretnie każdy adwokat przysięgły musi uczestniczyć w szkoleniu trwającym (łącznie) co najmniej 16 godzin akademickich (45 min.) rocznie.</p> <p>Podstawa prawna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • decyzja nr 149 z dnia 26 czerwca 2012 r. Łotewskiej Rady Adwokatów Przysięgłych zatwierdzająca rozporządzenia w sprawie doskonalenia zawodowego i podnoszenia kwalifikacji adwokatów przysięgłych (Noteikumi par zvērīnātu advokātu kvalifikācijas paaugstināšanu un tālāk apmācību); • decyzja nr 237 z dnia 23 października 2013 r.

		Łotewskiej Rady Adwokatów Przysięgłych zatwierdzająca procedurę organizacji doskonalenia zawodowego przez Radę Adwokatów Przysięgłych (Noteikumi par reģistrācijas kārtību padomes organizētiem kvalifikācijas paaugstināšanas pasākumiem).
Obowiązek nauki języków obcych	Brak	
Obowiązek włączenia treści związanych z prawem UE w zakres doskonalenia zawodowego	NIE	

4. Systemy akredytacji i organizatorzy szkoleń

Możliwość akredytacji	NIE DOTYCZY	
Liczba organizatorów szkoleń oferujących działania szkoleniowe w ramach doskonalenia zawodowego	Ponad 50	
Rodzaj organizatorów szkoleń opracowujących akredytowane działania szkoleniowe w ramach doskonalenia zawodowego	NIE DOTYCZY Brak wymogów w zakresie akredytacji	
Działania i metody		
Rodzaj działań szkoleniowych akceptowanych w ramach obowiązku doskonalenia zawodowego lub szkolenia z zakresu specjalizacji	NIE DOTYCZY	Uczestnictwo w działaniach szkoleniowych w innym państwie członkowskim: • Tak , zalicza się je na poczet obowiązku doskonalenia zawodowego

5. Nadzór nad działaniami szkoleniowymi

Organizacje zaangażowane w nadzorowanie działań z zakresu doskonalenia zawodowego	<ul style="list-style-type: none"> • Izba Adwokacka <p>W ustawie o adwokaturze ustanawia się obowiązek doskonalenia zawodowego adwokatów (oraz aplikantów adwokackich). Działania mające na celu podwyższanie kwalifikacji zawodowych adwokatów</p>
--	---

	<p>organizuje Łotewska Izba Adwokacka (istnieje także regulamin wewnętrzny). Istnieje jednak również szereg innych możliwości podwyższania kwalifikacji zawodowych.</p> <p>Łotewska Izba Adwokacka okresowo sprawdza, czy i w jaki sposób adwokaci lub asystenci adwokatów podnoszą swoje kwalifikacje zawodowe.</p>
Proces nadzoru	NIE DOTYCZY

Źródło: Projekt pilotażowy – szkolenie europejskich kadr wymiaru sprawiedliwości: „Część 2 – Badanie dotyczące aktualnej sytuacji w zakresie szkolenia adwokatów w dziedzinie prawa UE”, realizowany przez Radę Izb Adwokackich i Stowarzyszeń Prawniczych Unii Europejskiej (CCBE) i Europejski Instytut Administracji Publicznej (EIPA)